Rekening en verantwoording 2021

Bureau Beheer Landbouwgronden

Gevestigd te ’s-Gravenhage
en kantoorhoudende te Utrecht

HOOFDSTUK 1 DIRECTIEVERSLAG

1.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt verslag gedaan van activiteiten bij het Bureau Beheer Landbouwgronden (BBL) over het boekjaar 2021. Allereerst zijn algemene gegevens over BBL vermeld. Vervolgens worden de activiteiten in 2021 en de daarmee samenhangende financiële resultaten weergegeven. Tot slot worden toekomstige ontwikkelingen beschreven.

1.2 Bureau Beheer Landbouwgronden

Doelstelling
BBL is een publiekrechtelijk rechtspersoon die onroerende zaaktransacties voor de rijksoverheid, provincies en derden verricht. BBL ontleent zijn bestaansrecht aan de Wet Agrarisch Grondverkeer (WAG). Het Bureau is ingesteld op 1 januari 1982 ter vervanging van de toenmalige Stichting Beheer Landbouwgronden.
Kerntaak van BBL is het verkrijgen, tijdelijk beheren en vervreemden van onroerende zaken (grond en in voorkomende gevallen gebouwen) voor de realisatie van overheidsdoelen in het landelijk gebied, vooral met betrekking tot natuur, landbouw, recreatie, waterveiligheid en landschap.

Opdrachtgevers
BBL werkt voor verschillende opdrachtgevers. Tot 1 januari 2015 waren de twaalf provincies en het ministerie van EZ de belangrijkste en grootste opdrachtgevers. Met ingang van 1 maart 2015 zijn de provincies, als onderdeel van decentralisatie natuurbeleid en opheffing van de Dienst Landelijk Gebied, de grondtaken en werkzaamheden van BBL in eigen beheer gaan uitvoeren. Vanaf 1 maart 2015 richt BBL zich op de uitvoering van de rijksopdrachten en voert zij werkzaamheden uit voor vooral het ministerie van LNV.

Organisatie
BBL heeft geen eigen personeel. Het werk wordt gedaan door medewerkers van RVO.nl en door onafhankelijke gecertificeerde taxateurs. De directeur RVO.nl is door de minister van EZK aangewezen als directeur BBL.

Opsplitsing DLG
Per 1 maart 2015 is de Dienst Landelijk Gebied opgesplitst over de twaalf provincies en het Rijk; de Rijksdienst voor ondernemend Nederland (RVO). 400 formatieplaatsen zijn overgegaan naar de provincies, 130 naar RVO.
De werkzaamheden voor rijksopdrachtgevers van BBL zijn voortgezet door medewerkers van RVO. Vier provincies (Groningen, Drenthe, Gelderland en Utrecht) hebben in 2015, onder eigen regie, nog gebruik gemaakt van de BBL-bedrijfssystemen. Vanaf 2016 verrichten alle provincies alle grondwerkzaamheden zelf.

1.3 Ontwikkelingen en activiteiten in 2021

Afronding administratie:
In de 1e helft van 2021 heeft de verdere administratieve afronding van BBL plaatsgevonden. De jaarrekening 2020 is opgemaakt en vastgesteld. In 2021 heeft BBL de schulden aan Min LNV vanuit de beschikbare liquide middelen terugbetaald. Met het ministerie van LNV is afgesproken dat het renteloos voorschot van LNV en het eigen vermogen vanuit de beschikbare liquide middelen, ultimo 2021 groot 18,7 miljoen, in de periode 2022 – 2023 zullen worden overgemaakt onder aftrek van de bedragen (heden ingeschat op 9 miljoen) benodigd voor de verdere afronding van de flexibele opdracht van RVO "afronding BBL 2022-2023". De enige activiteiten in 2022 die nog uitgevoerd worden binnen BBL zijn de garantiestelling Waddenglas en de afronding van de deelneming SGN.

Uitgaven en financiering
Een deel van het aanwezige banksaldo (totaal 12,159 mln.) is aangewend voor de aflossing van schulden aan de betreffende financiers.

Omvang grondbezit
In 2018 heeft BBL alle gronden (incl. rechten) verkocht aan derden.

Afwikkeling binnen RVO:
Voor de verdere afronding van de oude verplichting van BBL is in overleg met LNV een flexibele opdracht aan RVO geformuleerd voor de jaren 2019 t-m 2023. De hiermee gemoeide uitgaven worden geraamd op totaal 6,85 mln. Dit bedrag heeft BBL in 2018 aan RVO betaald (voor beleid: 5,074 miljoen en voor uitvoering: 1,776 miljoen). In 2019 heeft RVO het gedeelte voor beleid weer terugbetaald aan BBL en resteerde er ultimo 2020, na verwerking van de overige mutaties, nog een vordering van 1.455 mln. De ontwikkeling in de vordering op RVO in 2021 is als volgt:

1.3.1. Voorschot RVO namens BBL/LNV

(x €1000)	Mutaties 2021
Saldo 31 december 2020:	1455
- Exploitatie-uitgaven, door RVO betaald	-46
- Exploitatie-inkomsten, door RVO ontvangen	0
- Uitvoeringskosten door RVO gemaakt voor BBL	-175
Saldo 31 december 2021:	1234

1.4 Toekomstige ontwikkelingen

Op verzoek van het ministerie van LNV zal BBL haar rol als commanditair vennoot in de deelneming tot en met 2023 continueren. De verwachting is dat deze deelneming in 2021 kan worden afgerond.
In de tussenliggende periode zullen er zo min mogelijk mutaties plaatsvinden op de balans van BBL.
De verantwoording over deze periode zal conform verzoek LNV en de WAG jaarlijks blijven plaatsvinden.

Den Haag, 24 juni 2022

[redacted]

De heer Abdeluheb Choho,
directeur
Bureau Beheer Landbouwgronden

HOOFDSTUK 2 REKENING EN VERANTWOORDING 2021

2.1 Waarderingsgrondslagen

Algemeen
Op grond van de Beschikking financieel beheer Bureau Beheer Landbouwgronden is voor het beheer van de begroting én het beheer van de geldmiddelen de Comptabiliteitswet 2016 van toepassing. Dit betekent dat de Staat van Uitgaven en Inkomsten alsmede het Overzicht van onroerende zaken en financiering (in de beschikking aangeduid als balans) zijn opgesteld op kasbasis. In aanvulling hierop is een, als toelichting bedoelde, meer inzicht gevende balans toegevoegd.

Staat van Uitgaven en Inkomsten
Onder uitgaven en inkomsten worden, conform artikel 2, lid 1 van de Beschikking financieel beheer Bureau Beheer Landbouwgronden, verstaan: *de geldelijke uitgaven en ontvangsten in het verslagjaar* (de toepassing van het kasstelsel zoals opgenomen in de Comptabiliteitswet 2016, art. 1.1).

Hieronder volgt een toelichting op de wijze waarop de waardering wordt bepaald en de momenten waarop transacties worden verantwoord.

Verwerving
De verworven onroerende zaken werden verantwoord tegen de verkrijgingsprijs, zijnde de aankoopprijs en de toegerekende bijkomende uitgaven. Een verwerving werd verantwoord op het moment dat er werd betaald. De aktepassering (formele verwerving) en de inschrijving bij het Kadaster vonden na betaling plaats. Onder de verwervingen werden ook overdrachten van BBL bezit tussen opdrachtgevers verantwoord. Deze overdrachten werden tegen de door de opdrachtgevers overeengekomen prijzen verantwoord.

Vervreemding
De verkoopsom van vervreemde onroerende zaken, inclusief de overdrachten van BBL bezit tussen opdrachtgevers, was gebaseerd op een actuele taxatie door een beëdigd taxateur. Verschillen met de verkrijgingsprijs werden (binnen deze post) verantwoord als resultaten.
Verkopen werden verantwoord op het moment dat de verkoopsom daadwerkelijk is ontvangen.

Overige-uitgaven
Onder deze post werden de gemaakte ontwikkelkosten voor de OGW/Promt-opdrachten verantwoord.

Terugbetaling financiering/verplichtingen.
Bij deze post worden de feitelijke terugbetalingen aan de betreffende financiers verantwoord.

Overzicht Onroerende zaken en financiering (balans)
Het overzicht van de onroerende zaken en financiering geeft inzicht in het bezit aan onroerend goed op basis van gedane uitgaven en ontvangsten en in de financiering daarvan.
In dit overzicht is daarnaast ook de waarde van de deelneming van BBL opgenomen in het Stallingsbedrijf Glastuinbouw Nederland C.V.

Balans (toelichting)
In aanvulling op het op kasbasis opgestelde overzicht onroerende zaken en financiering (OZ&F) wordt in de jaarrekening ook een baten-lasten balans toegevoegd.
Onderstaande posten maken geen onderdeel uit van de OZ&F, maar worden wel opgenomen in de baten-lastenverantwoording:

- Ontwikkelingskosten;
- Debiteuren en crediteuren (heeft een effect op de balansposten: Voorraad grond en gebouwen, Algemene reserve en Renteloos voorschot);

De Balans bestaat uit de volgende onderdelen:

Activa
Deelnemingen
De deelnemingen zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs dan wel tegen de lagere intrinsieke waarde.

Voorraad grond en gebouwen
BBL bezit geen grond en gebouwen.

Ontwikkelingskosten
De ontwikkelingskosten hadden betrekking op apparaat- en inrichtingskosten die voor het ontwikkelingsgericht werken worden gemaakt. De kosten werden verantwoord op het moment van het betalen van de factuur. De kosten werden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs.

Vorderingen
Debiteuren worden geactiveerd op het moment dat de factuur is aangemaakt en verzonden of op het moment van eigendomsoverdracht van de goederen en diensten. Debiteuren worden tegen de nominale waarde gewaardeerd. Er is geen voorziening voor oninbaarheid.

Liquide middelen
De verantwoording van de liquide middelen is opgebouwd uit de tegoeden op de rekening, die BBL bij het ministerie van Financiën (Rijkshoofdboekhouding) aanhoudt.

Passiva
De passiva worden onderscheiden in eigen vermogen en vreemd vermogen.

Eigen vermogen
De post algemene reserve op de balans bestaat uit de volgende onderdelen:
- de algemene reserve Exploitatie
- de algemene reserve OGW
- de Risicoreserve OGW

De *algemene reserve exploitatie* wordt per 1-1-2007, sinds de start van het ILG (Investeringsbudget landelijk gebied), opgebouwd vanuit de exploitatieresultaten van het BBL bezit.

De *algemene reserve OGW* ontstaat bij de afronding van de ontwikkelingsgerichte opdrachten waarbij het projectresultaat verrekend wordt met de algemene reserve (positief / negatief). Gedurende het project worden de kosten en opbrengsten geactiveerd op de balans (vlottende activa: grond en gebouwen en/of ontwikkelingskosten).

De *risicoreserve OGW* ontstaat indien per balansdatum de verkrijgingsprijs voor de projecten hoger ligt dan de geraamde bedrijfswaarde, dan wordt het verschil ten gunste geboekt van de risicoreserve OGW**.** De storting in deze risicoreserve komt ten laste van de algemene reserve OGW.

Vreemd vermogen
Het vreemd vermogen bestaat uit ontvangen renteloze voorschotten van het ministerie van LNV en overige financiers. Deze post is gewaardeerd tegen de nominale waarde en heeft betrekking op de door de financiers beschikbaar gestelde financiering voor de aankoop van grond.

Het renteloos voorschot wordt gemuteerd ingeval:
- het ontvangen of terugstorten van financiering;
- de overdracht van onroerende zaken om niet (transacties waarbij geen geldverkeer plaatsvindt bij de levering aan de eindbeheerder). In dit geval wordt de historische boekwaarde van de overdracht ten laste gebracht van de bijbehorende (eerder verkregen) financiering;
- transactieresultaten bij vervreemding van het ten behoeve van een opdrachtgever verkochte bezit.

De **crediteuren** worden verantwoord op het moment dat de factuur is ontvangen en betaalbaar gesteld.

2.2 Staat van uitgaven en inkomsten 2021

Staat van Uitgaven en Inkomsten							
Uitgaven (x € 1.000)	begroting 2021	realisatie 2021	realisatie 2020	Inkomsten (x € 1.000)	begroting 2021	realisatie 2021	realisatie 2020
1. Verwervingen	0	0	0	6. Vervreemdingen	0	0	0
2. Explo tatie-uitgaven	2.000	0	0	7. Exploitatie-inkomsten	0	0	0
3. Overige uitgaven	5.000	0	0	8. Overige inkomsten	0	0	0
4. Terugbetaling financiering/verplichtingen	12.266	12.159	2.933	9. Ontvangen financiering	0	0	0
Subtotaal	**19.266**	**12.159**	**2.933**	10. Rente-inkomsten	0	0	0
5. Saldo van uitgaven en inkomsten	-19.266	-12.159	-2.933	**Subtotaal**	**0**	**0**	**0**
Totaal	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**	**0**

2.3 Toelichting op de Staat van uitgaven en inkomsten 2021

2.3.4 Terugbetaling financiering		
(x €1000)	Realisatie 2021	Begroot 2021
Ministerie van LNV	12.159	12.266
Totaal	**12.159**	**12.266**

De schulden aan het ministerie van LNV zijn gedeeltelijk afgelost conform afroep LNV.

2.4 Overzicht onroerende zaken en financiering

Overzicht Onroerende Zaken en Financiering					
Actief Bedragen x € 1.000	**31-12-2021**	**31-12-2020**	**Passief** Bedragen x € 1.000	**31-12-2021**	**31-12-2020**
1. Deelnemingen	9	9	4. Algemene reserve		
			- BBL	0	0
			- Exploitatie	4.541	4.541
2. Voorraad onroerende zaken	0	0	- OGW	14.167	16.109
			5. Renteloos voorschot		
			- Ministerie LNV	0	10.217
3. Liquide middelen	18.699	30.858	- Provincies	0	0
			- Overige Financiers	0	0
Totaal	**18.708**	**30.867**		**18.708**	**30.867**

Dit overzicht is het in de "Beschikking financieel beheer Bureau Beheer Landbouwgronden" genoemde overzicht.

2.5 Toelichting

Bij het overzicht 'Onroerende Zaken en Financiering geven wij de volgende toelichting.

Activa (x € 1.000)

Vaste activa

2.5.1 Deelnemingen	
(x € 1000)	Totaal
Balans per 31-12-2020	**9**
Afwaardering SGN deelneming	0
Balans 31-12-2021	**9**

Het BBL heeft als commanditaire vennoot een kapitaalsdeelneming van telkens 49,26 % in een drietal commanditaire vennootschappen, namelijk in Stallingsbedrijf Glastuinbouw Nederland Bestaand Rijsenhout C.V., Stallingsbedrijf Glastuinbouw Nederland Nieuw Rijsenhout C.V. en in Stallingsbedrijf Glastuinbouw Nederland Advies C.V. De historische kostprijs van deze drie deelnemingen is € 5,8 mln. Gezien de financiële positie van de commanditaire vennootschappen Bestaand Rijsenhout en Nieuw Rijsenhout zijn deze afgewaardeerd naar de reële waarde van nihil. De waardering van de kapitaalsdeelname in Advies C.V. is gehandhaafd op de verkrijgingsprijs van 9k.
De afwikkeling van de entiteiten SGN en de SOK (Samenwerkingsovereenkomst) met de gemeente Haarlemmermeer loopt.

2.5 Liquide middelen	
(x € 1000)	Totaal
Balans per 31-12-2020	**30.858**
Terugbetaalde financiering	-12.159
Balans 31-12-2021	**18.699**

Het beschikbare banksaldo ad 18,699 miljoen zal in 2020 - 2023 worden afgedragen aan het ministerie van LNV onder aftrek van de bedragen benodigd voor de verdere afronding van de flexibele opdracht van RVO "afronding BBL 2020-2023".

2.5.6 Verloop algemene reserve				
(x € 1000)	BBL	Exploitatie	OGW	Totaal
Balans per 31-12-2020	**0**	**4.541**	**16.109**	**20.650**
Ontrekking Alg Reserve BBL		0	-1.942	-1.942
Balans 31-12-2021	**0**	**4.541**	**14.167**	**18.708**

De onttrekking aan de algemene reserve betreft de retour betaling aan LNV.
Eventuele financiële risico's zijn geraamd voor Waddenglas (4.3 mln.) en andere oude verplichtingen en ingediende claims. BBL verwacht dat er voldoende dekking is, mochten er claims worden toegewezen. De overeengekomen terugbetaling door BBL aan LNV van 9 miljoen kan hierop aangepast worden.

Tabel 2.5.7 Verloop renteloos voorschot			
(x € 1000)	Ministerie LNV	Overige Financiers	Totaal
Balans per 31-12-2020	**10.217**	**0**	**10.217**
Terug betaald financier	-10.217	0	-10.217
Balans 31-12-2021	**0**	**0**	**0**

In december 2021 heeft BBL zijn schulden aan de betreffende financier LNV geheel afgelost.

2.6. Wet normering topinkomens (WNT)

De Wet Normering Topinkomens is van toepassing voor Bureau Beheer Landbouwgronden.

Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Bureau Beheer Landbouwgronden van toepassing zijnde regelgeving: het algemene WNT-maximum. Het bezoldigingsmaximum in 2021 voor Bureau Beheer Landbouwgronden is € 209.000.

Bezoldiging topfunctionarissen
Directie/bestuurder:
Voor het jaar 2021 is de invulling van de functie van directeur-bestuurder bij BBL als volgt:
Van 1-1-2021 tot 31-12-2021 (2021: gehele jaar in dienst) is dit dhr. A. Choho,
deze directeur heeft in 2021 geen bezoldiging ontvangen vanuit BBL.

2.7 Overige informatie

Op grond van art. 36 van de WAG waarborgt de Staat der Nederlanden de financiële verplichtingen welke voor BBL uit de uitoefening van zijn taak voortvloeien.

HOOFDSTUK 3 OVERIGE GEGEVENS

3.1 Overzicht vorderingen

(x € 1000)			
Financier/Wederpartij	Opdracht	Per 31-12-2021	Per 31-12-2020
RVO		1.234	1.455
		1.234	**1.455**

3.2 Overzicht schulden

(x € 1000)			
Financier/Wederpartij	Opdracht	Per 31-12-2021	Per 31-12-2020
n.v.t.		0	0
		0	**0**

3.3 Controleverklaring

Auditdienst Rijk
Ministerie van Financiën

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Waarnemend Directeur-Generaal NVLG
De heer ing. D.L.M. Slangen
Postbus 20401
2500EK Den Haag

Auditdienst Rijk
Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverhe d.nl

Inlichtingen
drs. M.Sakowicz AA CIA
[redacted]
www.minfin.nl

Ons kenmerk
2022-0000175132

Uw brief (kenmerk)

Datum 24 juni 2022
Betreft Controleverklaring BBL 2021

Controleverklaring bij de Rekening & Verantwoording 2021 van het Bureau Beheer Landbouwgronden

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

A. Verklaring over de in de Rekening en Verantwoording 2021 opgenomen financiële overzichten

Ons oordeel

Wij hebben de financiële overzichten die deel uitmaken van de Rekening & Verantwoording 2021 (hoofdstuk 2) van het Bureau Beheer Landbouwgronden gecontroleerd. Naar ons oordeel geven deze financiële overzichten een getrouw beeld van de uitgaven en inkomsten over 2021 en van de grootte en samenstelling van het bezit en de financiering daarvan per 31 december 2021 van het Bureau Beheer Landbouw-gronden in overeenstemming met de Wet agrarisch grondverkeer, de Beschikking financieel beheer bureau beheer landbouwgronden en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).
Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze Rekening en Verantwoording verantwoorde uitgaven, inkomsten en balansmutaties over 2021 voldoen aan de eisen van comptabele rechtmatigheid.

De financiële overzichten bestaan uit:
2.1 Waarderingsgrondslagen,
2.2 Staat van uitgaven en inkomsten 2021,
2.3 Toelichting op de Staat van uitgaven en inkomsten 2021,
2.4 Overzicht onroerende zaken en financiering,
2.5 Toelichting,
2.6 Wet normering topinkomens (WNT),
2.7 Overige informatie.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol WNT vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de financiële overzichten'.
Wij zijn onafhankelijk van het Bureau Beheer Landbouwgronden zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).
Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2021 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Informatie over onze controleaanpak frauderisico's en uitkomsten daarvan

Wij hebben onze controlewerkzaamheden inzake frauderisico's bepaald in het kader van de controle van de financiële overzichten als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie moet in dat kader worden bezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en detecteren van fraude berust bij het Bureau Beheer Landbouwgronden. Als onderdeel van onze controle identificeren en schatten wij de risico's in op een afwijking van materieel belang in de financiële overzichten die het gevolg is van fraude. Onder fraude verstaan wij een opzettelijke handeling door een of meer leden van het management, met governance belaste personen, werknemers of derden, waarbij gebruik wordt gemaakt van misleiding teneinde een onrechtmatig of onwettig voordeel te verkrijgen. Frauderisico's kunnen te maken hebben met het handelen van medewerkers, het handelen van derden (misbruik van wet- en regelgeving) of een combinatie van beide. Fraude kan daarbij voortkomen uit frauduleuze financiële verslaggeving en oneigenlijke toe-eigening van activa (waaronder door misbruik van wet- en regelgeving door derden).

De door ons geïdentificeerde frauderisico's, de belangrijkste specifieke controlewerkzaamheden die wij naar aanleiding daarvan hebben uitgevoerd en de uitkomsten daarvan, zijn als volgt samen te vatten:

Het risico op fraude bij het Bureau Beheer Landbouwgronden is zeer gering, omdat er nauwelijks transacties meer plaatsvinden, het gaat nog slechts om de afhandeling van een aantal balansposten.
Onze controles hebben niet geleid tot bevindingen.

B. Verklaring over de in de Rekening & Verantwoording 2021 opgenomen andere informatie

Naast de financiële overzichten omvat de Rekening & Verantwoording andere informatie, die bestaat uit:

- het directieverslag (hoofdstuk 1),
- de overige gegevens (hoofdstuk 3).

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- niet strijdig is met de in de Rekening & Verantwoording opgenomen financiële overzichten en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die is vereist op grond van de verslaggevingsvoorschriften die zijn opgenomen in de Wet agrarisch grondverkeer en de Beschikking financieel beheer bureau beheer landbouwgronden.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle van de financiële overzichten of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.
Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de financiële overzichten.
De directeur Bureau Beheer Landbouwgronden is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie in overeenstemming met de verslaggevingsvoorschriften die zijn opgenomen in de Wet agrarisch grondverkeer en de Beschikking financieel beheer bureau beheer landbouwgronden.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de financiële overzichten

Verantwoordelijkheden van de directeur Bureau Beheer Landbouwgronden voor de financiële overzichten

De directeur Bureau Beheer Landbouwgronden is verantwoordelijk voor het opmaken van de financiële overzichten die de uitgaven, de inkomsten, het bezit en de financiering daarvan getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van de Rekening & Verantwoording 2021, beide in overeenstemming met de Wet agrarisch grondverkeer, de Beschikking financieel beheer bureau beheer landbouwgronden en de

bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). In dit kader is de directeur Bureau Beheer Landbouwgronden verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die hij noodzakelijk acht om het opmaken van de financiële overzichten mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de financiële overzichten

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de beslissingen die gebruikers op basis van deze financiële overzichten nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen alsmede het controleprotocol WNT. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de financiële overzichten afwijkingen van materieel belang bevatten als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van het ministerie;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de financiële overzichten en de daarbij opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de financiële overzichten een getrouw beeld geven van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de leiding van het Bureau Beheer Landbouwgronden onder andere over de geplande reikwijdte en timing

van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Haag, 24 juni 2022

Auditdienst Rijk

drs. M.Sakowicz AA CIA